

WOJCIECH JASTRZĘBIEC h. Jastrzębiec

(zm. 17 XII 1431 r.)

Pochodził z możnej rodziny szlacheckiej pieczętującej się herbem Jastrzębiec. Był synem Mikołaja z Borysławic, podkomorzego łęczyckiego, i Małgorzaty oraz bratankiem wpływowego hierarchy i polityka za panowania Władysława Jagiełły – Wojciecha Jastrzębca, biskupa krakowskiego i zarazem kanclerza koronnego (1412–1423), a potem arcybiskupa gnieźnieńskiego (1423–1436). Po 1409 r. przyszedł profesor prawa najpierw studiował na Uniwersytecie Wiedeńskim sztuki wyzwolone, a następnie udał się do Bolonii, gdzie w 1422 r. uzyskał licencjat dekretów, zaś 10 kwietnia 1424 r. został wypromowany na doktora. Jego promotorem był znany kanonista boloński Jan Calderini. Niebawem wrócił do Polski i zapewne w 1425 r. został inkorporowany do Wydziału Prawa Uniwersytetu Krakowskiego. Prawdopodobnie do końca życia był związany z uczelnią. Wpisano go wówczas na listę profesorów do *Metryki* po mistrzu sztuk Jarosławie ze Służowa, a przed Mikołajem z Oszkowic, doktorem medycyny. Nie zachowały się informacje źródłowe o jego wykładach i kanonistycznej twórczości.

Wojciech Jastrzębiec był niezwykle aktywny w pozyskiwaniu beneficjów kościelnych, korzystając przy tym ze wsparcia swego stryja. W 1410 r. uzyskał papieskie prowinizje na kanonie w kapitułach katedralnych w Poznaniu, Gnieźnie i Krakowie oraz

w kapitułach kolegiackich w Łęczycy, a także Wiślicy i niebawem wszedł w ich posiadanie. Do tego doszły w następnych latach jeszcze kanonie: wrocławski (1417), kruszwicki (1417–1418) i uniejowski (1430–1431) oraz pomniejsze prebendy, m.in. altaria w kościele parafialnym w Pełczyskach w diecezji krakowskiej (1417–1418). Kariera kościelna Jastrzębca przebiegała szybko, bowiem w 1414 r. papież udzielił mu prowinizji na prepozyturę

Herb Jastrzębiec, Z. Leszczyc, *Herby szlachty polskiej*, Lwów 1908

poznańską, którą objął trzy lata później. Po powrocie ze studiów bolońskich wszedł on w bliższe relacje z dworem Władysława Jagiełły, gdyż z prezenty królewskiej otrzymał w lutym 1425 r. bogato uposażoną prepozyturę w kolegiacie św. Floriana na Kleparzu. Na początku maja 1427 r. król ustanowił go wraz z doktorem dekretów Mikołajem Kiczką, archidiakonem gnieźnieńskim, swoim pełnomocnikiem do przeprowadzenia delimitacji i oznaczenia granic między Królestwem Polskim a Nową Marchią. Wtedy nie doszło jednak do spotkania z przedstawicielami Zygmunta Luksemburskiego i ustalenia tej granicy. Nie powiodły się zabiegi Jastrzębca o biskupstwo poznańskie po śmierci nominata papieskiego Mirosława z Brudzewa (zm. 11 lutego 1427 r.), bowiem król popierał Stanisława Ciołka. Niejako w zamian przy protekcji Jagiełły otrzymał w 1428 r. dziekanie, najwyższą prałaturę w kapitule katedralnej krakowskiej.

Zmarł w Krakowie 17 grudnia 1431 r. i został pochowany w katedrze na Wawelu.

MUK 1400–1508 s. 32 [P171]; B. Czwojdrak, *Jeszcze o rodzinie Wojciecha Jastrzębca*, „Studia Historyczne” 40, 1997, nr 4, s. 576–577; Czyżak Kapituła gnieźnieńska s. 405–406; Dembiński Kapituła poznańska s. 711–712; J. Fijałek, *Polonia apud Italos scholastica saeculum XV*, Cracoviae 1900, s. 62–65; Korytkowski Prałaci 2 s. 189–190; A. Kowalska-Pietrzak, *Prałaci i kanonicy kapituły łączycyckiej do schyłku XV wieku*, Łódź 2004, s. 336–338; M.D. Kowalski, *Zapomniany kalendarz-nekrolog kapituły krakowskiej z XV wieku*, „Nasza Przeszłość” 87, 1997, s. 137; L. Poniewozik, *Prałaci i kanonicy sandomierscy w okresie średniowiecza*, Toruń 2004, s. 329–331.

Krzysztof Ożóg